

Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's

██████████
Postbus 556
2501 CN DEN HAAG

Doorkiesnummer

██████████
Inlichtingen bij

██████████
Ons kenmerk
V057-2020

Datum 12 november 2020

Onderwerp Reactie Veiligheidsberaad op conceptrapport evaluatie Wet veiligheidsregio's

Geachte heer ████████,

Allereerst willen wij u danken voor de gelegenheid tot het geven van een bestuurlijke reflectie vanuit het Veiligheidsberaad op uw conceptrapport over de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's. Hieronder gaan we nader in op een aantal van uw conclusies en adviezen en geven wij aan welke elementen volgens het Veiligheidsberaad nadrukkelijker aan bod zouden moeten komen.

Het Veiligheidsberaad onderschrijft uw analyse die aantoont dat de veiligheidsregio's de afgelopen jaren een flinke ontwikkeling hebben doorgemaakt. Met name in de positionering als solide crisisorganisatie, waarin integraliteit, netwerksamenwerking en de doorontwikkeling van de crisisbeheersing tot wasdom zijn gekomen. Door de COVID-19-crisis heeft die ontwikkeling zich versneld doorgezet.

U stelt dat het Veiligheidsberaad een regisserende en coördinerende rol kan vervullen bij de doorontwikkeling van het stelsel van crisisbeheersing en brandweezorg. In onze brief van 30 juni 2020 heeft het Veiligheidsberaad reeds aandacht gevraagd voor de positie van het Veiligheidsberaad in relatie tot de Wet veiligheidsregio's. Daarbij is gewezen op het feit dat de rolbeschrijving en taken van het Veiligheidsberaad in de huidige wet summier is, vooral op het punt van bovenregionale en landelijke coördinatie en afstemming. Verankering in de wet is nodig om het Veiligheidsberaad gelegitimeerd landelijke lijnen te laten afstemmen en besluiten te laten nemen op het vlak van landelijke en nationale afstemming. Het gaat hierbij nadrukkelijk om het maken van afspraken en het organiseren van afstemming als er sprake is van een crisis die een landelijke uitstraling heeft (niet zijnde een nationale crisis) of een bovenregionale crisis. Tevens is voorgesteld om de taak inzake preparatie op bovenregionale en landelijke crises te beleggen bij het Veiligheidsberaad en deze te financieren vanuit een doeluitkering van het Rijk, zodat het systeem van verlengd lokaal bestuur niet wordt belast. Op deze wijze kunnen ook zaken als een landelijke informatievoorziening voor bovenregionale en landelijke crises worden vormgegeven. Actuele informatie is immers cruciaal voor een effectieve crisisbeheersing.

Na oplevering van uw rapport gaan wij graag in gesprek met de minister van Justitie en Veiligheid om de door u geduide concretere doel- en taakomschrijving in toekomstige wetgeving en het bijbehorende instrumentarium nader te concretiseren.

Het Veiligheidsberaad deelt uw advies om het stelsel van de 25 veiligheidsregio's in de basis ongemoeid te laten. Dat geldt ook voor het handhaven van de huidige wijze van financiering van de veiligheidsregio's en de geboden mogelijkheid om, onder voorwaarden, over te gaan tot het fuseren van veiligheidsregio's. Het rapport als geheel roept veel herkenning op en is in lijn met de gedachtewisseling die wij als Veiligheidsberaad op 12 juni 2020 hadden met een afvaardiging van uw commissie.

Wij delen uw analyse over een andere benadering van de crisisbeheersing en de benodigde samenwerking tussen de veiligheidsregio's onderling en die met het Rijk. Wij kunnen ons vinden in uw conclusie dat samenwerking tussen veiligheidsregio's onderling (en met het buitenland) in de huidige wet niet wordt geprikkeld of gestimuleerd. Dit is echter voor een effectieve en integrale crisisbeheersing wel van belang, zeker gezien het advies van uw commissie om de schaal van risico's en crises leidend te laten zijn bij de respons op deze risico's en crises. De crisis omtrent COVID-19 leert ons dat de veiligheidsregio's zeer wel in staat zijn om in gezamenlijkheid effectief op te treden, als de schaal van de crisis daarom vraagt. Ook heeft de praktijk laten zien dat het Veiligheidsberaad een belangrijke rol heeft in de afstemming tussen de veiligheidsregio's onderling en met het Rijk. Deze ervaring dient te worden vertaald in een rolbeschrijving in de wet.

Specifiek ten aanzien van de "kolommen" merken wij het volgende op. Het Veiligheidsberaad is van mening dat het te prematuur is om uw advies inzake de GHOR-organisatie te onderschrijven. De centrale vraag die voor het Veiligheidsberaad van belang is, is de manier waarop de Directeur Publieke Gezondheid in positie is en blijft, zowel bij de bestrijding van crisis als bij de voorbereiding daarop. Een gesprek waar deze functionaliteit precies thuis zou moeten horen is daarom wenselijk. Dit vraagt om een verdere analyse, met gebruikmaking van meer dan alleen de covid-19 evaluatie. Insteek van dit nadere onderzoek zou moeten zijn het borgen van publieke sturing in crisistijden over de witte kolom en de noodzaak van een blijvend goede verbinding van de GHOR organisatie met de Veiligheidsregio, immers regisseur bij elke crisis. Een belangrijke voorwaarde is hierbij dat de wet niet mag belemmeren om de GGD-en onderdeel te laten zijn van de Veiligheidsregio. Wij delen uw opvatting dat de samenwerking tussen veiligheidsregio's en politie in de preparatiefase kan worden versterkt. Verder ondersteunt het Veiligheidsberaad uw analyse dat de Wet veiligheidsregio's niet duidelijk maakt wat bevolkingszorg is en wat de relatie is tussen gemeentelijke crisisbeheersing en bevolkingszorg. Wij delen derhalve uw advies over het beleggen van bevolkingszorg, concreet met verantwoordelijkheden op het niveau van gemeenten en een coördinerende rol voor de veiligheidsregio's.

Naast steun voor uw rapport, wil het Veiligheidsberaad een aantal aandachtspunten meegeven ter verwerking in uw definitieve rapport.

Eén van uw adviezen is om de brandweezorg en crisisbeheersing gescheiden van elkaar te positioneren binnen de Veiligheidsregio. Het is echter wel van belang dat dit zich in de praktijk goed verhoudt met de (oorspronkelijke) keuze van de wetgever om alle disciplines onder te brengen in één organisatie, onder één heldere bevelstructuur. Ook vragen we u aan te geven hoe deze gescheiden positionering moet worden gezien in het licht van het principe om de schaal van crises en risico's leidend te laten zijn bij de respons.

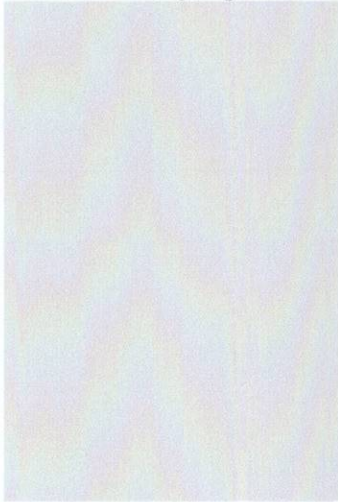
U stelt in uw rapport dat de Veiligheidsregio als organisatie niet centraal staat, maar functioneel wordt benaderd. Tegelijkertijd adviseert u een aantal maatregelen die juist organisatorisch van aard zijn, zoals het instellen van een dienst crisisbeheersing van de Veiligheidsregio en het creëren van een functie van directeur crisisbeheersing, naast de al bestaande functie van brandweercommandant. Wij zijn van mening dat een fundamentele keuze gemaakt zou moeten worden tussen een organieke of een inhoudelijke wet. Dit zou wat ons betreft een aandachtspunt moeten zijn bij de uitwerking van beoogde wetswijzigingen.

U concludeert dat het 'merk' brandweer nu onvoldoende herkenbaar is. De wijze waarop in de veiligheidsregio's invulling wordt gegeven aan de brandweertaak en de wijze waarop de brandweer organisatorisch is ingericht verschillen per Veiligheidsregio. Het Veiligheidsberaad vraagt zich af of dit problematisch is. Het belangrijkste is tenslotte dat de primaire processen goed worden ingericht en uitgevoerd. Wij kunnen ons vinden in uw conclusie dat landelijke slagkracht ontbreekt; in de praktijk wordt dit vooral regionaal aangevlogen. Het gesprek hierover vindt momenteel plaats tussen de betrokken partijen, maar het is goed dat op termijn bestuurlijke aandacht hieraan wordt geschonken. Wij onderschrijven uw advies om de brandweer wettelijk te positioneren als orgaan dat adviseert, stimuleert en coördineert over de brandweezorg.

Tot slot vragen wij aandacht voor de door uw commissie beoogde positionering van het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV). De veiligheidsregio's hebben behoefte aan één instituut, waar zij vertrouwen in kunnen hebben en dat dicht bij hen staat. Het huidige IFV, met de ingezette koers en herpositionering, voorziet volgens ons in die behoefte. Over de inrichting ervan beslist het Algemeen Bestuur IFV; de organieke beschrijving uit uw rapport past ons inziens niet in de wet.

Wij hopen dat u onze reflecties kunt verwerken in uw definitieve rapportage.

Met vriendelijke groet,

H.M.F. Bruls
Voorzitter Veiligheidsberaad